

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 29 april 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Transport – Körkort – Ömsesidigt erkännande – Återkallelse av körkort på en annan medlemsstats territorium än den medlemsstats som utfärdat körkortet – Införande av en uppgift på körkortet om att körkortet inte är giltigt på denna medlemsstats territorium”

I mål C-56/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Förvaltningsöverdomstolen i Baden-Württemberg, Tyskland) genom beslut av den 30 januari 2020, som inkom till domstolen den 4 februari 2020, i målet

AR

mot

Stadt Pforzheim

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan och N. Jääskinen (referent),

generaladvokat: P. Pikamäe,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- AR, genom B. Ehrle, Rechtsanwalt,
- Österrikes regering, genom A. Posch, J. Schmoll och M. Winkler-Unger, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom R. Pethke och N. Yerrell, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

* Rättegångsspråk: tyska.

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort (EUT L 403, 2006, s. 18), i dess lydelse enligt kommissionens direktiv 2011/94/EU av den 28 november 2011 (EUT L 314, 2011, s. 31) (nedan kallat direktiv 2006/126).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan AR, som är österrikisk medborgare och innehavare av ett körkort utfärdat i Österrike, och Stadt Pforzheim (staden Pforzheim, Tyskland), angående de behöriga tyska myndigheternas beslut att på AR:s österrikiska körkort införa en uppgift om förbud mot att framföra motorfordon på tyskt territorium.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 I artikel 4 i direktiv 2006/126 föreskrivs följande:

”För att kunna förhindra att gemenskapskörkortet bara blir ytterligare ett bland de 110 som redan förekommer, bör medlemsstaterna vidta alla åtgärder som krävs för att kunna utfärda gemenskapskörkortet till alla körkortsinnehavare.”
- 4 I skäl 16 i samma direktiv anges följande:

”Den körkortsmodell som fastställs i [rådets direktiv 91/439/EEG av den 29 juli 1991 om körkort (EGT L 237, 1991, s. 1)] bör ersättas av ett gemensamt körkort i form av ett plastkort.”
- 5 Artikel 1.1 i nämnda direktiv har följande lydelse:

”I enlighet med bestämmelserna i detta direktiv skall medlemsstaterna införa nationella körkort i överensstämmelse med den gemenskapsmodell som fastställs i bilaga I. Emblemets på sidan 1 av körkort enligt gemenskapsmodellen skall innehålla nationalitetsbeteckningen för den medlemsstat som har utfärdat körkortet.”
- 6 I artikel 2 i direktiv 2006/126 föreskrivs följande:

”1. Körkort som är utfärdade av medlemsstaterna skall erkännas ömsesidigt.

2. Om en innehavare av ett giltigt nationellt körkort utan den administrativa giltighetsperiod som anges i artikel 7.2 bosätter sig permanent i en annan medlemsstat än den som har utfärdat körkortet, får värdmedlemsstaten tillämpa den administrativa giltighetsperiod på körkortet som anges i den artikeln genom att förnya körkortet från och med två år efter det datum då innehavaren permanent bosatte sig på dess territorium.”
- 7 I artikel 7 i direktivet föreskrivs följande:

”1. Körkort får endast utfärdas till sökande

a) som har godkänts i ett körprov och ett kunskapsprov samt uppfyller de medicinska krav som fastställs i bilagorna II och III,

...

- e) med permanent bosättningsort inom den medlemsstat som utfärdar körkortet eller som kan intyga att de har studerat där i minst sex månader.

...

3. Förnyelse av körkort vid den administrativa giltighetstidens utgång skall förutsätta

- a) fortsatt uppfyllande av, när det gäller kategorierna C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E, de minimikrav som anges i bilaga III i fråga om fysisk och psykisk lämplighet att föra sådana fordon, och
- b) permanent bosättning på territoriet i den medlemsstat som utfärdar körkortet eller bestyrkande av att sökande sedan minst sex månader studerat där.

...”

8 Artikel 11 i direktivet har följande lydelse:

”1. Om innehavaren av ett giltigt nationellt körkort utfärdat av en medlemsstat har förlagt sin permanenta bosättningsort till en annan medlemsstat, får han eller hon begära att hans eller hennes körkort skall bytas ut mot ett likvärdigt körkort. Den medlemsstat som verkställer utbytet skall kontrollera för vilken kategori det inlämnade körkortet fortfarande är giltigt.

2. Om inte annat följer av tillämpningen av territorialprincipen i straffrätt och ordningsbestämmelser får den medlemsstat där innehavaren av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat har sin permanenta bosättningsort tillämpa sina nationella bestämmelser om begränsning, omhändertagande, återkallelse och ogiltigförklaring av körkort och, om det behövs, byta ut körkortet i detta syfte.

...

4. En medlemsstat skall vägra att utfärda ett körkort till en sökande vars körkort har begränsats, omhändertagits eller återkallats av en annan medlemsstat.

En medlemsstat skall vägra att erkänna giltigheten av ett körkort utfärdat av en annan medlemsstat till en person vars körkort har begränsats, omhändertagits eller återkallats på den förstnämnda medlemsstatens territorium.

En medlemsstat får likaså vägra att utfärda ett körkort om den sökande har fått sitt körkort återkallat i en annan medlemsstat.

5. Vid exempelvis förlust eller stöld av ett körkort får endast de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där innehavaren har sin permanenta bosättningsort utfärda ett körkort som ersätter det förlorade. Dessa myndigheter skall utfärda ersättningskörkortet på grundval av de uppgifter de har tillgängliga eller då så är lämpligt på grundval av ett intyg från de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som utfärdade det ursprungliga körkortet.

...”

- 9 Artikel 12 första stycket i direktiv 2006/126 har följande lydelse:

”Med permanent bosättningsort avses i detta direktiv den plats där en person normalt bor, dvs. under minst 185 dagar varje kalenderår, till följd av personlig och yrkesmässig anknytning eller, om personen saknar yrkesmässig anknytning, till följd av en personlig anknytning som präglas av nära band mellan personen och den plats där personen bor.”

- 10 Artikel 15 i detta direktiv har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall bistå varandra vid genomförandet av detta direktiv och skall utbyta upplysningar om de körkort som de har utfärdat, bytt ut, ersatt, förnyat eller återkallat. De skall använda det nätverk för EU-körkort som inrättats för detta ändamål, när detta nätverk väl har tagits i drift.”

- 11 Bilaga I till nämnda direktiv har rubriken ”Bestämmelser avseende EU:s körkortsmodell”. I punkt 3 i denna bilaga föreskrivs följande:

”Körkortet skall bestå av två sidor.

Sidan 1 skall innehålla följande:

- a) Ordet ’körkort’ i stort typsnitt på det eller de språk som används i den medlemsstat som utfärdar körkortet.
- b) Namnet på den medlemsstat som utfärdar körkortet, vilket är en frivillig uppgift.
- c) Nationalitetsbeteckningen för den medlemsstat som utfärdar körkortet, inlagd i vitt i en blå rektangel och omgiven av tolv gula stjärnor, ska vara en av följande:

...

Sidan 2 skall innehålla följande:

- a) ...

13. Ett utrymme där mottagande medlemsstat, vid tillämpning av punkt 4 a i denna bilaga, kan föra in upplysningar som är nödvändiga för administrationen av körkortet.

14. Ett utrymme där utfärdande medlemsstat kan föra in upplysningar som är nödvändiga för administrationen av körkortet eller som gäller trafiksäkerhet (frivillig uppgift). Om upplysningen faller under någon rubrik i denna bilaga, skall den föregås av motsvarande siffra i rubriken.

Med innehavarens särskilda, skriftliga medgivande får även uppgifter som inte hänger samman med administrationen av körkortet eller med trafiksäkerheten lämnas på detta utrymme. Tillägg av sådana uppgifter ändrar inte på något sätt användandet av modellen som körkort.

...”

12 I punkt 4 a i nämnda bilaga föreskrivs följande:

”När innehavaren av ett körkort utfärdat av en medlemsstat i enlighet med denna bilaga permanent bosatt sig i en annan medlemsstat, får denna medlemsstat föra in sådana upplysningar på körkortet som är nödvändiga för dess administration, under förutsättning att detta slags upplysningar också förs in på de körkort som utfärdas av medlemsstaten och att det finns nödvändigt utrymme för detta ändamål.”

Tysk rätt

13 I 3 § i Straßenverkehrsgesetz (vägtrafiklagen) (nedan kallad StVG) föreskrivs följande:

”1) Om en person visar sig sakna lämplighet eller förmåga att framföra motorfordon är körkortsmyndigheten skyldig att återkalla körkortet. Vad rör utländska körkort innebär återkallandet – även när det grundas på andra bestämmelser – att erkännandet av rätten att använda detta tillstånd att köra inom landet dras tillbaka. ...

2) Återkallandet innebär att rätten att framföra motorfordon upphör att gälla. Vad rör utländska körkort innebär detta att rätten att framföra motorfordon inom landet upphör. Efter återkallandet ska körkortet överlämnas till körkortsmyndigheten eller uppvisas för införande av beslutet om återkallande. ...”

14 I 46 § i Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr – Fahrerlaubnis-Verordnung (förordningen om personers tillträde till vägtrafik) av den 13 december 2010 (BGBl. 2010 I, s. 1980), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad FeV), föreskrivs följande:

”1) Om körkortsinnehavaren visar sig sakna lämplighet att framföra motorfordon är körkortsmyndigheten skyldig att återkalla körkortet. ...

...

5) Vad rör utländska körkort innebär återkallandet att erkännandet av rätten att använda detta tillstånd att köra inom landet dras tillbaka.

6) Återkallandet innebär att rätten att framföra motorfordon upphör att gälla. Vad rör utländska körkort innebär detta att rätten att framföra motorfordon inom landet upphör.”

15 47 § FeV har följande lydelse:

”1) Efter återkallandet ska nationella och internationella körkortet som har utfärdats av en tysk myndighet omedelbart överlämnas till den myndighet som fattat beslutet eller, i händelse av begränsningar eller villkor, uppvisas för införande av dessa. ...

2) Efter återkallandet eller fastställandet av att rätt att framföra motorfordon saknas, eller i händelse av begränsningar eller villkor, ska utländska och internationella körkort som utfärdats i utlandet omedelbart uppvisas för den myndighet som fattat beslutet ... Efter återkallandet eller fastställandet av att rätt att framföra motorfordon saknas ska det på körkortet anges att det inte får användas inom landet. Detta sker i regel genom att ett rött ’D’ överstruket med ett snedstreck placeras på körkortet på ett förutbestämt utrymme, nämligen, när det gäller ett EU-förarkort, under rubrik 13, och vad gäller internationella körkort, genom att det formulär som är avsett för detta ändamål fylls i. I händelse av begränsningar eller villkor ska dessa anges på körkortet. Den myndighet som har antagit

beslutet ska genom Kraftfahrt-Bundesamt (den federala myndigheten för motorfordonstrafik, Tyskland) underrätta körkortsmyndigheten om att rätten att framföra motorfordon inom landet har dragits tillbaka eller om fastställandet av att sådan rättighet saknas i Tyskland. ...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 16 AR är en österrikisk medborgare med permanent bosättningsort, i den mening som avses i artikel 12 första stycket i direktiv 2006/126, i Österrike. Den 29 augusti 2008 erhöll han i Österrike ett körkort för kategorierna A och B.
- 17 Genom beslut av den 10 augusti 2015 återkallade körkortsmyndigheten i staden Pforzheim tillståndet för AR att framföra motorfordon i Tyskland, med motiveringen att han den 26 juni 2014 hade framfört ett motorfordon i Tyskland under narkotikapåverkan. Myndigheten ålade också AR att utan dröjsmål överlämna sitt österrikiska körkort för att det skulle kunna anges på körkortet att det var ogiltigt för Förbundsrepubliken Tyskland. Detta skulle ske genom att ett rött ”D” överstruket med ett snedstreck placerades på körkortet. Genom samma beslut förordnade nämnda domstol om omedelbar verkställighet av dessa åtgärder. För det fall kravet på överlämnande av körkortet senast den 28 augusti 2015 inte iakttogs skulle körkortet dras in tillfälligt. Myndigheten preciserade att körkortet skulle återlämnas till AR efter det att körkortet hade försetts med uppgiften att det var ogiltig.
- 18 AR begärde omprövning av detta beslut och överklagade därefter till domstol, i båda fallen utan framgång. Han överklagade därefter domen från första instans till Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Förvaltningsöverdomstolen i Baden-Württemberg, Tyskland), vid vilken han ifrågasätter beslutet av den 10 augusti 2015, i den del han ålades att överlämna sitt körkort så att det kunde förses med en uppgift om att körkortet var ogiltigt för Tyskland, samt det angavs att körkortet tillfälligt skulle dras in för det fall han inte uppfyllde denna skyldighet. Beslutet vann således laga kraft i den del det avsåg att i Tyskland inte erkänna giltigheten av rätten att framföra motorfordon på grundval av det österrikiska körkortet.
- 19 Till stöd för sitt överklagande gjorde AR i huvudsak gällande att utfärdande och senare ändring av körkort, i enlighet med direktiv 2006/126, omfattas av den medlemsstats i vilken körkortsinnehavaren har sin permanenta bosättningsort, i den mening som avses i artikel 12 första stycket i detta direktiv, exklusiva behörighet. Den medlemsstat där körkortsinnehavaren tillfälligt uppehåller sig har inte någon sådan behörighet, eftersom denna medlemsstat bland annat inte kan föra in uppgifter på körkortet, såsom en uppgift om förbud mot att framföra motorfordon. AR anser nämligen att en sådan behörighet skulle strida mot principen om ömsesidigt erkännande av körkort och mot syftet med direktivet, vilket är att skapa en enda körkortsmodell inom Europeiska unionen.
- 20 AR anser vidare att det även framgår av ordalydelsen av och av det sammanhang som bestämmelserna i punkterna 3 och 4 a i bilaga I till direktiv 2006/126 ingår i att det endast är den medlemsstat som utfärdar körkortet som får föra in uppgifter på körkortet. På samma sätt utesluter de detaljerade bestämmelserna om skyddsåtgärder mot förfalskning av körkort i form av ett plastkort, vilka bland annat föreskrivs i artikel 3 och punkterna 1 och 2 i bilaga I till detta direktiv, med hänsyn till deras innebörd och syfte, att uppgifterna på det plastkort som är skyddat mot förfalskning kan ändras genom att andra uppgifter skrivs in varaktigt eller klistras på körkortet i form av klistermärken (som lätt kan avlägsnas) av den medlemsstat där körkortsinnehavaren tillfälligt uppehåller sig. Det ska även beaktas att rubrik 13 i körkortet enligt nämnda direktiv är förbehållen upplysningar vilka har förts in av den medlemsstat som utfärdat körkortet och att en upplysning som denna medlemsstat har fört in inte bara kan ”täckas över” av en annan upplysning.
- 21 AR har även gjort gällande att fullgörandet av skyldigheten att överlämna körkortet för att det ska förses med uppgiften att det är ogiltigt i Tyskland strider mot hans fria rörlighet och senare i praktiken skulle kunna ge upphov till betydande problem vad gäller transparens, exempelvis för det

fall ordningsmakten vid en trafikkontroll i en annan medlemsstat inte känner till den slags uppgift som anges i unionens körkort, vilket skulle kunna ge upphov till förvirring. På grund av dessa krav och olägenheter behövdes enligt AR en uttrycklig regel i detta hänseende i direktiv 2006/126.

- 22 Enligt AR föreskrivs i direktiv 2006/126 att endast den behöriga utfärdande medlemsstaten eller värdmedlemsstaten, enligt bestämmelsen om ömsesidiga bistånd i artikel 15 i direktivet, får föra in uppgifter i körkortet och utfärda ett nytt körkort.
- 23 Det är dessutom lätt för den medlemsstat i vilken den berörda tillfälligt uppehåller sig att på elektronisk väg, vid en trafikkontroll på dess territorium, kontrollera huruvida personen i fråga har rätt att framföra ett motorfordon där.
- 24 Staden Pforzheim anser för sin del att direktiv 2006/126, genom att inte ge den medlemsstat där den berörde tillfällig uppehåller sig behörighet att föra in uppgifter i ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat efter det att ett beslut om att inte erkänna giltigheten av detta körkort i den förstnämnda medlemsstaten har tagits, innehåller en lucka i lagstiftningen som bör avhjälpas genom att direktivets bestämmelser för den medlemsstat i vilken den berörda har permanent bosättningsort tillämpas analogt på den medlemsstat där personen tillfälligt uppehåller sig.
- 25 Staden Pforzheim anser att den tolkning som domstolen gjorde i domen av den 23 april 2015, Aykul (C-260/13, EU:C:2015:257), enligt vilken den medlemsstat där innehavaren av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat vistas tillfälligt under vissa omständigheter har rätt att vägra att erkänna giltigheten av detta körkort, kan överföras på situationen i det nationella målet. Med tillämpning av denna rättspraxis bör den medlemsstat där den berörda personen tillfälligt uppehåller sig även ha möjlighet att vidta åtgärder som hänger samman med administrationen av körkortet, såsom att föra in uppgifter på körkortet. Det rör sig om en nödvändig åtgärd som är av avgörande betydelse för det faktiska genomförandet av ett beslut att inte erkänna giltigheten av ett utländskt körkort, i den mening som avses i artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126. Tillsynsmyndigheterna bör ha möjlighet att vid en kontroll på ett fullständigt och omedelbart sätt kontrollera körkortsinnehavarens körkortsstatus.
- 26 Eftersom det enligt direktiv 2006/126 är tillåtet för den medlemsstat i vilken innehavaren av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat är bosatt att, vid beslut om vägran att erkänna giltigheten av detta körkort, ange motsvarande förbud mot att framföra motorfordon på nämnda körkort, i form av till exempel ett klistermärke, ska denna åtgärd som hänger samman med administrationen av körkortet även tillåtas när den körkortsinnehavare som avses i ett sådant beslut att vägra erkänna körkortet inte är bosatt i den medlemsstat i vilken kontrollen ägde rum.
- 27 Eftersom det i nämnda direktiv föreskrivs en möjlighet för värdmedlemsstaten att med stöd av punkt 3 tredje meningen a, rubrik 13 och punkt 4 a i bilaga I till direktiv 2006/126 ändra ett körkort som utfärdats av en annan medlemsstat, strider en sådan ändring, bland annat genom att ett klistermärke klistras på körkortet, inte heller mot bestämmelserna om skydd mot förfalskning.
- 28 Staden Pforzheim har slutligen påpekat att eftersom AR själv genom sitt agerande har gett upphov till införandet av uppgiften att han fråntagits rätten att framföra motorfordon i Tyskland, ska hans påstående att uppgiften har en stigmatiserande effekt inte godtas med hänsyn till att dess syfte är att bevara trafiksäkerheten.
- 29 Den hänskjutande domstolen hyser tvivel om huruvida en medlemsstat som, liksom i det mål som gav upphov till domen av den 23 april 2015, Aykul (C-260/13, EU:C:2015:257), har fattat ett beslut om att inte erkänna giltigheten av ett körkort som har utfärdats i en annan medlemsstat med stöd av artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 på grund av körkortsinnehavarens rättsstridiga handlande, vilket inträffade i den förstnämnda medlemsstaten efter det att nämnda körkort hade

utfärdats, även har rätt att föra in en uppgift om förbud mot att framföra motorfordon på medlemsstatens territorium i nämnda körkort när körkortsinnehavaren inte har sin permanenta bosättningsort, i den mening som avses i artikel 12 i detta direktiv, där.

- 30 Mot denna bakgrund beslutade Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Förvaltningsöverdomstolen i Baden-Württemberg) att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till EU-domstolen:

”Ska unionsrätten, särskilt direktiv [2006/126] tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken – när ett beslut i den mening som avses i artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 om att inte erkänna ett utländskt gemenskapskörkort som tillhör en person som inte har sin permanenta bosättningsort i landet har meddelats – körkortet utan dröjsmål ska överlämnas till den beslutsfattande nationella myndigheten för att myndigheten på körkortet ska föra in uppgiften att förarbehörighet saknas i landet, varvid denna uppgift (om förbudet att framföra motorfordon) på ett EU-körkort i regel utgörs av ett rött ’D’ överstruket med ett snedstreck i rubrik 13 (till exempel i form av ett klistermärke)?”

Prövning av tolkningsfrågan

- 31 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida direktiv 2006/126 ska tolkas så, att det utgör hinder för att en medlemsstat, som med stöd av artikel 11.4 andra stycket i direktivet har antagit ett beslut om att inte erkänna giltigheten av ett körkort som utfärdats av en annan medlemsstat på grund av att innehavaren gjort sig skyldig till en överträdelse som inträffat under en tillfällig vistelse i den första medlemsstaten efter det att körkortet utfärdats, även på nämnda körkort för in uppgiften att innehavaren omfattas av ett förbud mot att framföra motorfordon i nämnda medlemsstat, när körkortsinnehavaren inte har permanent bosättningsort, i den mening som avses i artikel 12 första stycket i nämnda direktiv, i denna medlemsstat.
- 32 Det ska i detta hänseende erinras om att domstolen, i punkt 71 i domen av den 23 april 2015, Aykul (C-260/13, EU:C:2015:257), slog fast att artikel 2.1 och artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 skulle tolkas så, att de inte utgör hinder mot att en medlemsstat, inom vars territorium innehavaren av ett körkort som utfärdats av en annan medlemsstat uppehåller sig tillfälligt, vägrar att erkänna giltigheten av detta körkort på grund av körkortsinnehavarens lagöverträdelse på detta territorium, vilken ägt rum efter det att körkortet utfärdades och som, enligt den förstnämnda medlemsstatens lagstiftning, innebär att körkortshavaren inte anses lämplig att framföra motorfordon.
- 33 Det framgår dessutom av punkterna 59 och 60 i denna dom att den medlemsstat där den berörde har sin permanenta bosättningsort enligt artikel 11.2 i direktiv 2006/126, vilken motsvarar artikel 8.2 i direktiv 91/439, som ersatts av direktiv 2006/126, har rätt att vidta åtgärder för begränsning, återkallande, indragning eller annullering av körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat och som har verkningar i samtliga medlemsstater. Enligt artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126 är det däremot endast tillåtet för en annan medlemsstat än den medlemsstat där den berörde har sin permanenta bosättningsort att, på grund av att innehavaren av ett körkort som tidigare erhållits i en annan medlemsstat har gjort sig skyldig till en överträdelse inom dess territorium, vidta åtgärder med tillämpning av sina nationella bestämmelser, vilkas räckvidd är begränsad till detta territorium och vilkas verkningar är begränsade till ett icke-erkännande av körkortet i denna medlemsstat.
- 34 Direktiv 2006/126 utgör följaktligen inte hinder för att en medlemsstat i vilken den berörde tillfälligt uppehåller sig, såsom Förbundsrepubliken Tyskland i det nationella målet, med stöd av sådana nationella bestämmelser som dem som föreskrivs i 3 § 1 StVG och 46 § 6 FeV, vägrar erkänna rätten att använda ett körkort som har utfärdats till en person av en annan medlemsstat genom att frånta personen rätten att framföra motorfordon på det nationella territoriet. Den omständigheten innebär emellertid inte att den medlemsstat i vilken den berörde tillfälligt uppehåller sig kan föra in en

uppgift, såsom den som avses i 47 § 2 FeV, om förbud mot att framföra motorfordon på medlemsstatens territorium, på ett sådant körkort, vars modell, såsom framgår av artikel 1.1 i direktiv 2006/126 jämförd med skäl 16 i samma direktiv, har harmoniserats genom direktiv 2006/126 genom ett plastkort.

- 35 Domstolen konstaterar nämligen att direktiv 2006/126 innehåller detaljerade bestämmelser om medlemsstaternas behörighet att utfärda körkort, ändringar som påverkar detta och möjlighet att föra in upplysningar i körkort.
- 36 Det framgår av dessa bestämmelser att både utfärdande och senare ändringar av ett körkort och införande av upplysningar i körkortet omfattas av den exklusiva behörigheten för den medlemsstat i vilken körkortsinnehavaren har sin permanenta bosättningsort.
- 37 I artikel 2.2, artikel 7.1 e och 7.3 b, artikel 11.1, 11.2 och 11.5 i direktiv 2006/126 och i punkt 3 tredje meningen a, rubrikerna 13 och 14, samt i punkt 4 a i bilaga I till samma direktiv, regleras således på ett detaljerat sätt de situationer där medlemsstaten är behörig att utfärda, förnya eller byta ut ett körkort eller att föra in upplysningar i detta körkort.
- 38 Även om den medlemsstat där körkortsinnehavaren har sin permanenta bosättningsort i allmänhet är den medlemsstat där körkortet utfärdades, kan den medlemsstat till vilken körkortsinnehavaren har flyttat sin permanenta bosättningsort efter det att körkortet utfärdades av en medlemsstat, också, såsom bland annat framgår av artikel 11.1 i direktiv 2006/126, bli den medlemsstat i vilken vederbörande har sin permanenta bosättningsort, i den mening som avses i detta direktiv. Enligt punkt 4 a i bilaga I till direktivet får den nya permanenta bosättningsmedlemsstaten föra in sådana upplysningar på körkortet som är nödvändiga för dess administration, under förutsättning att detta slags upplysningar också förs in på de körkort som utfärdas av medlemsstaten och att det finns nödvändigt utrymme för detta ändamål.
- 39 Däremot finns det inte någon bestämmelse i direktiv 2006/126 som ger den medlemsstat där innehavaren av ett körkort tillfälligt uppehåller sig behörighet att föra in sådana upplysningar på körkortet som de som avses i bland annat 47 § FeV.
- 40 Såsom Europeiska kommissionen har understrukit i sitt skriftliga yttrande finns det inget som tyder på att avsaknaden av sådana bestämmelser i direktiv 2006/126 utgör en oavsiktlig lucka i lagstiftningen från unionslagstiftarens sida som ska fyllas genom en analog tillämpning av direktivets bestämmelser om behörigheten för den medlemsstat i vilken den berörde har sin permanenta bosättningsort.
- 41 Tvärtom framgår det, mot bakgrund av de detaljerade bestämmelserna i direktiv 2006/126, att endast den medlemsstat där körkortsinnehavaren har sin permanenta bosättningsort kan göra formella ändringar av körkortet, så att det enhetliga utseende för detta dokument som föreskrivs i direktiv 2006/126, såsom framgår av skälen 4 och 6 i direktivet, säkerställs.
- 42 Det ska även erinras om att domstolen har slagit fast att direktiv 2006/126 visserligen enbart föreskriver en minimal harmonisering av de nationella bestämmelserna om kraven för utfärdande av körkort, men att nämnda direktiv däremot medför en fullständig harmonisering av de handlingar som intygar en rätt att framföra motorfordon vilka måste erkännas av medlemsstaterna i enlighet med artikel 2.1 i detta direktiv (dom av den 26 oktober 2017, I, C-195/16, EU:C:2017:815, punkt 57 och där angiven rättspraxis).
- 43 Av detta följer att dessa handlingar endast kan ändras i enlighet med de bestämmelser som föreskrivs för detta ändamål i direktiv 2006/126.

- 44 Det ska vidare konstateras att medlemsstaterna enligt artikel 15 i direktiv 2006/126 ska bistå varandra vid genomförandet av detta direktiv och ska utbyta upplysningar om de körkort som de har utfärdat, bytt ut, ersatt, förnyat eller återkallat. De ska använda det nätverk för EU-körkort som inrättats för detta ändamål, när detta nätverk väl har tagits i drift.
- 45 Det ömsesidiga bistånd som föreskrivs i denna bestämmelse gör det möjligt att säkerställa att ett beslut, genom vilket den medlemsstat där den berörde tillfälligt uppehåller sig, enligt artikel 11.4 andra stycket i direktiv 2006/126, vägrar att erkänna en rätt att framföra motorfordon på sitt territorium för innehavaren av ett körkort som har utfärdats av en annan medlemsstat, verkställs på ett effektivt sätt.
- 46 I ett sådant fall kan nämligen den medlemsstat där personen har sin permanenta bostät, på begäran av den medlemsstat där personen tillfälligt uppehåller sig och i enlighet med punkt 3 tredje meningen a i bilaga I, rubrikerna 13 och 14 samt punkt 4 a i detta direktiv, föra in eventuella uppgifter om förbud mot att framföra motorfordon i den sistnämnda medlemsstaten på körkortet.
- 47 Det förefaller inte heller uteslutet för den medlemsstat där den berörde tillfälligt uppehåller sig att, bland annat på elektronisk väg, vid trafikkontroller på dess territorium kontrollera huruvida den berörda personen har varit föremål för en åtgärd som berövar honom eller henne rätten att framföra motorfordon på detta territorium enligt artikel 11.4 andra stycket i direktivet.
- 48 Mot bakgrund av vad som har anförts ovan ska frågan besvaras enligt följande. Direktiv 2006/126 ska tolkas så, att det utgör hinder för att en medlemsstat, som med stöd av artikel 11.4 andra stycket i direktivet har antagit ett beslut om att inte erkänna giltigheten av ett körkort som utfärdats av en annan medlemsstat på grund av att innehavaren gjort sig skyldig till en överträdelse som inträffat under en tillfällig vistelse i den första medlemsstaten efter det att körkortet utfärdats, även på nämnda körkort för in uppgiften att innehavaren omfattas av ett förbud mot att framföra motorfordon i nämnda medlemsstat, när körkortsinnehavaren inte har permanent bostät, i den mening som avses i artikel 12 första stycket i nämnda direktiv, i denna medlemsstat.

Rättegångskostnader

- 49 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/126/EG av den 20 december 2006 om körkort, i dess lydelse enligt kommissionens direktiv 2011/94/EU av den 28 november 2011, ska tolkas så, att det utgör hinder för att en medlemsstat, som med stöd av artikel 11.4 andra stycket i detta direktiv, i dess lydelse enligt direktiv 2011/94, har antagit ett beslut om att inte erkänna giltigheten av ett körkort som utfärdats av en annan medlemsstat på grund av att innehavaren gjort sig skyldig till en överträdelse som inträffat under en tillfällig vistelse i den första medlemsstaten efter det att körkortet utfärdats, även på nämnda körkort för in uppgiften att innehavaren omfattas av ett förbud mot att framföra motorfordon i nämnda medlemsstat, när körkortsinnehavaren inte har permanent bostät, i den mening som avses i artikel 12 första stycket i direktiv 2006/126, i dess lydelse enligt direktiv 2011/94, i denna medlemsstat.

Underskrifter